

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ഉത്തരകാണ്ഡേ

॥ ഷഡ്വിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ഷഡ്വിംശഃ സർഗഃ ॥

രാവണസ്യ രംഭായാ ഉപരി ബലാത്കാരോ നലകുബരേണ
രാവണായ ഘോരശാപദാനം ച

സ തു തത്ര ദശഗ്രീവഃ
സഹ സൈന്ധവേന വീര്യവാൻ |
അസ്തം പ്രാപ്തേ ദിനകരേ
നിവാസം സമരോചയത് || 7.26.1 ||

ഉദിതേ വിമലേ ചന്ദ്രേ
തുൽയപർവതവർചസി |
പ്രസുപ്തം സുമഹത് സൈന്ധവം
നാനാപ്രഹരണായുധം || 7.26.2 ||

രാവണസ്തു മഹാവീര്യോ
നിഷണ്ണഃ ശൈലമൂർധനി |
സ ദദർശ ഗുണാംസ്തത്ര
ചന്ദ്രപാദപശോഭിതാൻ || 7.26.3 ||

കർണികാരവനൈർദീപ്തൈഃ
കദംബബകുലൈസ്തഥാ |

പദ്മിനീഭിശ്ച ഫുൽലാഭി -

ർമനാകിന്യോ ജലൈരപി || 7.26.4 ||

ചമ്പകാശോകപുന്നാഗ -

മനാരതരുഭിസ്തഥാ |

ചൂതപാടലലോയൈശ്ച

പ്രിയംഗുർജുനകേതകൈഃ || 7.26.5 ||

തഗരൈർനാരികേലൈശ്ച

പ്രിയാലപനസൈസ്തഥാ |

ഏതൈരന്യൈശ്ച തരുഭി -

രുദ്ഭാസിതവനാന്തരേ || 7.26.6 ||

കിന്നരാ മദനേനാർതാ

രക്താ മധുരകംഠിനഃ |

സമം സമ്പ്രജഗുർയത്ര

മനസ്തുഷ്ടിവിവർധനം || 7.26.7 ||

വിദ്യാധരാ മദക്ഷീബാ

മദരക്താന്തലോചനാഃ |

യോഷിദ്ഭിഃ സഹ സങ്ക്രാന്താ -

ശ്വിക്രിഡുർജഹൃഷുശ്ച വൈ || 7.26.8 ||

ഘണ്ടാനാമിവ സന്നാദഃ

ശുശ്രൂവേ മധുരസ്വനഃ |

അപ്സരോഗണസംഘാനാം

ഗായതാം ധന്ദാലയേ || 7.26.9 ||

പുഷ്പവർഷാണി മുഞ്ചന്തോ

നഗാഃ പവനതാഡിതാഃ |

ശൈലം തം വാസയന്തീവ
മധുമാധവഗന്ധിനഃ || 7.26.10 ||

മധുപുഷ്പരജഃപൃക്തം
ഗന്ധമാദായ പുഷ്പകലം |
പ്രവവൗ വർധയൻ കാമം
രാവണസ്യ സുഖോഽനിലഃ || 7.26.11 ||

ഗേയാത് പുഷ്പസമൃദ്ധ്യാ ച
ശൈത്യാദ് വായോർഗിരേർഗുണാത് |
പ്രവൃത്തായാം രജന്യാം ച
ചന്ദ്രസ്യോദയനേന ച || 7.26.12 ||

രാവണഃ സ മഹാവീര്യഃ
കാമസ്യ വശമാഗതഃ |
വിനിഃശ്വസ്യ വിനിഃശ്വസ്യ
ശശിനം സമവൈക്ഷത || 7.26.13 ||

ഏതസ്മിന്നന്തരേ തത്ര
ദിവ്യാഭരണഭൂഷിതാ |
സർവാപ്സരോവരാ രംഭാ
പൂർണ്ണചന്ദ്രനിഭാനനാ || 7.26.14 ||

ദിവ്യചന്ദനലിപ്താംഗീ
മന്ദാരകൃതമൂർധജാ |
ദിവ്യോത്സവകൃതാരംഭാ
ദിവ്യപുഷ്പവിഭൂഷിതാ || 7.26.15 ||

ചക്ഷുർമനോഹരം പീനം
മേഖലാദാമഭൂഷിതം |

സമുദ്യഹന്തീ ജഘനം

രതിപ്രാഭൃതമുത്തമം || 7.26.16 ||

കൃതൈർവിശേഷൈകൈരാർദ്രഃ

ഷഡർതുകുസുമോദ്ഭവൈഃ |

ബഭാവന്യതമേവ ശ്രീഃ

കാന്തിശ്രീദ്യുതികീർതിഭിഃ || 7.26.17 ||

നീലം സതോയമേഘാഭം

വസ്ത്രം സമവഗുംഠിതാ |

യന്ത്യാ വക്ത്രം ശശിനിഭം

ഭൂവൗ ചാപനിഭേ ശുഭേ || 7.26.18 ||

ഊരു കരികരാകാരൗ

കരൗ പൽലവകോമലൗ |

സൈന്യമധ്യേന ഗച്ഛന്തീ

രാവണേനോപലക്ഷിതാ || 7.26.19 ||

താം സമുത്ഥായ ഗച്ഛന്തീം

കാമബാണവശം ഗതഃ |

കരേ ഗൃഹീത്വാ ലജ്ജന്തീം

സ്ഥയമാനോഭ്യഭാഷത || 7.26.20 ||

ക്വ ഗച്ഛസി വരാഭോഹേ

കാം സിദ്ധിം ഭജസേ സ്വയം |

കന്യാഭ്യുദയകാലോഽയം

യസ്ത്വാം സമുപഭോക്ഷ്യതേ || 7.26.21 ||

ത്വദാനനരസസ്യാദ്യ

പദ്മോത്പലസുഗന്ധിനഃ |

സുധാമൃതരസസ്യേവ

കോദ്യദൃ തൃപ്തിം ഗമിഷ്യതി || 7.26.22 ||

സ്വർണകുന്ദനിഭൗ പീനൗ

ശുഭൗ ഭീരു നിരന്തരൗ |

കന്ധോരഃസ്ഥലസംസ്പർശം

ദാസ്യതസ്തേ കുചാവിമൗ || 7.26.23 ||

സുവർണചക്രപ്രതിമം

സ്വർണദാമചിതം പൃഥു |

അധ്യാരോക്ഷ്യതി കസ്തേദ്യദൃ

ജഘനം സ്വർഗരുപിണം || 7.26.24 ||

മദ്വിശിഷ്ടഃ പുമാൻ കോദ്യദൃ

ശക്രോ വിഷ്ണുരമാശ്വിനൗ |

മാമതീത്യ ഹി യച്ച ത്വം

യാസി ഭീരു ന ശോഭനം || 7.26.25 ||

വിശ്രമ ത്വം പൃഥുശ്രോണി

ശിലാതലമിദം ശുഭം |

ത്രൈലോക്യേ യഃ പ്രഭുശ്ചൈവ

മദന്യോ നൈവ വിദ്യതേ || 7.26.26 ||

തദേവം പ്രാഞ്ജലിഃ പ്രഹ്യാ

യാചതേ ത്വാം ദശാനനഃ |

ഭർതൂർഭർതാ വിധാതാ ച

ത്രൈലോക്യസ്യ ഭജന്യ മാം || 7.26.27 ||

ഏവമുക്താബ്രവീദ് രംഭാ

വേപമാനാ കൃതാഞ്ജലിഃ |

പ്രസീദ നാർഹസേ വക്തു -

മീദൃശം ത്വം ഹി മേ ഗുരുഃ || 7.26.28 ||

അന്യേഭ്യോപി ത്വയാ രക്ഷ്യാ

പ്രാപ്നുയാം ധർഷണം യദി |

തദ്ധർമതഃ സ്നൂഷാ ത്വേഹം

തത്ത്വമേതദ് ബ്രവീമി തേ || 7.26.29 ||

അമാബ്രവീദ് ദശഗ്രീവ -

ശ്ചരണായോമുഖീം സ്ഥിതാം |

രോമഹർഷമനുപ്രാപ്താം

ദൃഷ്ടമാത്രേണ താം തദാ || 7.26.30 ||

സുതസ്യ യദി മേ ഭാർയാ

തതസ്ത്വം ഹി സ്നൂഷാ ഭവേഃ |

ബാഘമിത്യേവ സാ രംഭാ

പ്രാഹ രാവണമുത്തരം || 7.26.31 ||

ധർമതസ്തേ സുതസ്യാഹം

ഭാർയാ രാക്ഷസപുംഗവ |

പുത്രഃ പ്രിയതരഃ പ്രാണൈ -

ർഭ്രാതുർവൈശ്രവണസ്യ തേ || 7.26.32 ||

വിഖ്യാതസ്ത്രിഷു ലോകേഷു

നലകുബര ഇത്യയം |

ധർമതോ യോ ഭവേദ് വിപ്രഃ

ക്ഷത്രിയോ വീര്യതോ ഭവേത് || 7.26.33 ||

ക്രോധാദ് യശ്ച ഭവേദഗ്നിഃ

ക്ഷാന്ത്യാ ച വസുധാസമഃ |

തസ്യാസ്ഥി കൃതസങ്കേതാ

ലോകപാലസുതസ്യ വൈ || 7.26.34 ||

തമുദ്രിശ്യ തു മേ സർവം

വിഭൂഷണമിദം കൃതം |

യഥാ തസ്യ ഹി നാൻയസ്യ

ഭാവോ മാം പ്രതി തിഷ്ഠന്തി || 7.26.35 ||

തേന സത്യേന മാം രാജൻ

മോക്തുമർഹസ്യരിന്ദമ |

സ ഹി തിഷ്ഠന്തി ധർമാത്മാ

മാം പ്രതീക്ഷ്യ സമുത്സുകഃ || 7.26.36 ||

തത്ര വിഘ്നം തു തസ്യേഹ

കർതും നാർഹസി മുഞ്ച മാം |

സദ്ഭിരാചരിതം മാർഗം

ഗച്ഛ രാക്ഷസപുംഗവ || 7.26.37 ||

മാനനീയോ മമ ത്വം ഹി

പാലനീയാ തമാസ്ഥി തേ |

ഏവമുക്തോ ദശഗ്രീവഃ

പ്രത്യുവാച വിനീതവത് || 7.26.38 ||

സ്നൂഷാസ്ഥി യദവോചസ്ത്വ -

മേകപത്നീഷ്വയം ക്രമഃ |

ദേവലോകസ്ഥിതിരിയം

സുരാണാം ശാശ്വതീ മതാ || 7.26.39 ||

പതിരപ്സരസാം നാസ്തി

ന ചൈകസ്ത്രിപരിഗ്രഹഃ |

ഏവമുക്ത്വാ സ താം രക്ഷോ
നിവേശ്യ ച ശിലാതലേ || 7.26.40 ||

കാമഭോഗാഭിസംരക്തോ
മൈമുനായോപചക്രമേ |
സാ വിമുക്താ തതോ രംഭാ
ഭൃഷ്ടമാൽയവിഭുഷണാ || 7.26.41 ||

ഗജേന്ദ്രാക്രീഡമഥിതാ
നദീവാകുലതാം ഗതാ |
ലുലിതാകുലകേശാന്താ
കരവേപിതപൽലവാ || 7.26.42 ||

പവനേനാവധുതേവ
ലതാ കുസുമശാലിനീ |
സാ വേപമാനാ ലജ്ജന്തീ
ഭീതാ കരകൃതാഞ്ജലിഃ || 7.26.43 ||

നലകുബ്ജരമാസാദ്യ
പാദയോർനിപപാത ഹ |
തദവസ്ഥാം ച താം ദൃഷ്ട്വാ
മഹാത്മാ നലകുബ്ജരഃ || 7.26.44 ||

അബ്രവീത് കിമിദം ഭദ്രേ
പാദയോഃ പതിതാസി മേ |
സാ വൈ നിഃശ്വസമാനാ തു
വേപമാനാ കൃതാഞ്ജലിഃ || 7.26.45 ||

തസ്മൈ സർവം യമാതത്ത്വ -
മാഖ്യാതുമുപചക്രമേ |

ഏഷ ദേവ ദശഗ്രീവഃ

പ്രാപ്തോ ഗന്തും ത്രിവിഷ്ടപം || 7.26.46 ||

തേന സൈന്ധവസഹായേന

നിശേധം പരിണാമിതാ |

ആയാന്തീ തേന ദൃഷ്ടാസ്ഥി

ത്വത്സകാശമരിന്ദമ || 7.26.47 ||

ഗൃഹീതാ തേന പുഷ്ടാസ്ഥി

കസ്യ ത്വമിതി രക്ഷസാ |

മയാ തു സർവം യത് സത്യം

തസ്ഥൈ സർവം നിവേദിതം || 7.26.48 ||

കാമമോഹാഭിഭൂതാത്മാ

നാശ്രൗഷീത് തദ് വചോ മമ |

യാച്യമാനോ മയാ ദേവ

സ്തനുഷാ ത്യേഹമിതി പ്രഭോ || 7.26.49 ||

തത് സർവം പുഷ്പതഃ കൃത്വാ

ബലാത് തേനാസ്ഥി ധർഷിതാ |

ഏവം ത്വമപരാധം മേ

ക്ഷന്തുമർഹസി സുവ്രത || 7.26.50 ||

നഹി തുൽയം ബലം സൗമ്യ

സ്ത്രിയാശ്ച പുരുഷസ്യ ഹി |

ഏതച്ഛുത്വാ തു സങ്കുദ്ധ -

സ്തദാ വൈശ്രവണാത്മജഃ || 7.26.51 ||

ധർഷണാം താം പരാം ശ്രുത്വാ

ധ്യാനം സമ്പ്രവിവേശ ഹ |

തസ്യ തത് കർമ വിജ്ഞായ
തദാ വൈശ്രവണാത്മജഃ || 7.26.52 ||

മുഹൂർത്താത് ക്രോധതാമ്രാക്ഷ -
സ്തോയം ജഗ്രാഹ പാണിനാ |
ഗൃഹീത്വാ സലിലം സർവ -
മുപസ്സ്പൃശ്യ യമാവിധി || 7.26.53 ||

ഉത്സസർജ തദാ ശാപം
രാക്ഷസേന്ദ്രായ ദാരുണം |
അകാമാ തേന യസ്മാത് ത്വം
ബലാദ് ഭദ്രേ പ്രധർഷിതാ || 7.26.54 ||

തസ്മാത് സ യുവതീമന്യാം
നാകാമാമുപയാസ്യതി |
യദാ ഹ്യകാമാം കാമാർത്ഥോ
ധർഷയിഷ്യതി യോഷിതം || 7.26.55 ||

മൂർധാ തു സപ്തധാ തസ്യ
ശക്ലീഭവിതാ തദാ |
തസ്മിന്നുദാഹൃതേ ശാപേ
ജ്വലിതാഗ്നിസമപ്രഭേ || 7.26.56 ||

ദേവദുന്ദുഭയോ നേദുഃ
പുഷ്പവൃഷ്ടിശ്ച ഖാച്ഛതാ |
പിതാമഹമുഖാശൈവ
സർവേ ദേവാഃ പ്രഹർഷിതാഃ || 7.26.57 ||

ജ്ഞാത്വാ ലോകഗതിം സർവാം
തസ്യ മൃത്യും ച രക്ഷസഃ |

ഋഷയഃ പിതരശ്ചൈവ

പ്രീതിമാപുരനുത്തമാം || 7.26.58 ||

ശ്രുത്വാ തു സ ദശഗ്രീവ -

സ്തം ശാപം രോമഹർഷണം |

നാരിഷു മൈമുനീഭാവം

നാകാമാന്വദ്യരോചയത് || 7.26.59 ||

തേന നീതാഃ സ്ത്രിയഃ പ്രീതി -

മാപുഃ സർവാഃ പതിവ്രതാഃ |

നലകുബരനിർമുക്തം

ശാപം ശ്രുത്വാ മനഃപ്രിയം || 7.26.60 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

ഉത്തരകാണ്ഡേ ഷഡ്വിംശഃ സർഗഃ ||